

Pedagogisk årsplan for Steinerud barnehage 2023

Lørenskog
kommune

Innholdsfortegnelse

Forord	3
1. Innledning – Lørenskogbarnehagene	4
1.1 Vårt verdigrunnlag	5
1.2 Presentasjon av Steinerud barnehage	6
2. Barnehagens innhold og oppgaver	7
2.1 Omsorg	7
2.2 Lek - vennskap	7
2.3 Danning og læring	8
2.4 Barns medvirkning	10
2.5 Barnehagens digitale praksis	10
2.6 Barnehagens språkmiljø	12
2.7 Barnehagens psykososiale miljø	13
2.8 Forebygging av seksuelle overgrep	14
2.9 Bærekraftig utvikling	14
2.10 Kosthold	15
2.11 Trygg i Barnehagen	15
2.12 Trafikksikkerhet i Lørenskogbarnehagene	16
3. Barnehagen som pedagogisk virksomhet	16
4. Samarbeid	17
4.1 Samarbeid hjem og barnehage	17
4.2 Overganger	18
4.3 Tverrfaglig samarbeid i barnehagen	18
5. Arbeidsmåter, progresjon og fagområdene hånd i hånd	19
5.1 Progresjonsplan - fagområdene	19

Forord

Ifølge lov om barnehager skal alle barnehager utarbeide en årsplan. Årsplanen skal inneholde informasjon om hvordan barnehagen skal arbeide med omsorg, danning, lek og læring. Dette for å fremme barnas allsidige utvikling og for å ivareta samarbeid med barnas hjem.

Årsplanen skal også gi informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold skal følges opp, dokumenteres og vurderes. Konkretisering av barnehagens arbeid for barns medvirkning må beskrives i årsplanen. Barnehagens årsplan fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg og skal følge kalenderåret.

En felles mal for årsplan for de kommunale barnehagene skal bidra til at det blir et likeverdig og enhetlig barnehagetilbud i alle Lørenskogbarnehager for alle barn og foreldre. Tidlig innsats, mestringsperspektivet og samarbeid og samhandling skal vektlegges i barnehagene i Lørenskog.

Årsplanen er utarbeidet på grunnlag av:

- Lov om barnehage.
- Rammepplan for barnehagens innhold og oppgaver.
- Kommuneplan for Lørenskog og Kvalitet i barnehage og skole – strategisk plan 2018-2026.
- Lørenskogs standarder for samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole.
- Barnehagens vedtekter.
- Lørenskog kommunes verdier.

Årsplanens funksjoner ifølge lov om barnehager:

- Det skal være et arbeidsverktøy for ansatte. Det er for å sikre at barnehagens personell styrer barnehagen i en bevisst og uttalt retning. Hver enkelt barnehage avgjør hvilke andre konkrete planer de ønsker å utarbeide for kortere eller lengre perioder.
- Gjennom årsplanen får foresatte et godt innblikk i barnehagens arbeid, og kan se en klar sammenheng mellom de konkrete aktivitetene og de overordnede målene. Dette gir foresatte en reell mulighet til å påvirke innholdet i barnehagen.
- Et grunnlag for barnehagemyndighetens tilsyn i barnehagen.
- Gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, samarbeidspartnere og andre interesserte.

Barnehagen ses på som en del av utdanningsløpet der lek, språk og god relasjonskompetanse er spesielle faglige utviklingsområder.

1. Innledning – Lørenskogbarnehagene

Nasjonale- og kommunale planer påvirker barnehagens arbeid. Kommuneplanen er Lørenskog kommunes overordnede styringsdokument for oppvekst og utdanning og angir følgende mål for barnehage:

Mål:

- Barnehagene og skolene forebygger, stopper og følger opp utestenging, mobbing og uheldige samspillsmønstre.
- Det er riktig kapasitet og kvalitet i barnehage og skole.
- Tjenestetilbudet rettet mot barn, unge og familier er i tråd med føringer i barnevernreformen (oppvekstreformen)

Kvalitet i barnehage og skole – strategisk plan 2018-2026 handler om barnehagens pedagogiske virksomhet. Strategien omhandler fire hovedområder. Disse er basert på faglige vurderinger av dagens situasjon og vurderinger av hvilke trender og utviklingstrekk som vil prege samfunnsutviklingen for barnehage og skole i årene fremover - danning og læring, ledelse, inkludering og samarbeid.

For perioden 2022 skal kvalitetsutvikling i det pedagogiske arbeidet foregå hovedsakelig innenfor områdene:

- Språk – «Ord som gror» - danning, lek og læring
- «Trygg i Lørenskog» - tidlig innsats og pedagogisk ledelse og kompetanseutvikling
- Kosthold – «Sunnere barn»
- Digital kompetanse – utjevne sosiale forskjeller og inkludering

Områdene blir konkretisert senere i planen.

1.1 Vårt verdigrunnlag

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Personalet har som rollemodeller et særlig ansvar for at barnehagens verdigrunnlag etterleves i praksis. Refleksjoner over egne verdier og handlinger inngår i personalets pedagogiske drøftinger.

Barnehagens verdigrunnlag bygger blant annet på:

- «Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi» (Lov om barnehager).
- «Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.» (Rammeplan for barnehagen)
- «Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet» (Rammeplan for barnehagen)

Lørenskog kommune har tre verdier som gjelder for alle ansatte i kommunen. Verdiene skal kjennetegne kommunen i vårt møte med innbyggere og brukere av kommunale tjenester.

VÅRE VERDIER OG HVA DET BETYR FOR OSS:

◆ **ÅPEN**
◆ **TROVERDIG**
◆ **ENGASJERT**

Åpen:

Vi møter innbyggerne og hverandre med åpenhet, tillit og toleranse.
Vi er romslige og gir plass for forskjellighet.

Troverdig:

Vi holder det vi lover.
Vi behandler alle profesjonelt.
Vi gir presis og objektiv informasjon.

Engasjert:

Vi engasjerer oss faglig og personlig og streber etter å utgjøre en forskjell.
Vi er fleksible og forandringsvillige, og setter pris på nye ideer og initiativ.

1.2 Presentasjon av Steinerud barnehage

Steinerud barnehage åpnet 30. august 2022 på Skårerødegården i Lørenskog. Steinerud barnehage er en 8-avdelingsbarnehage med fire avdelinger for 48 småbarn fra 1-3 år og fire avdelinger for 96 storbarn fra 3-6 år. Det første året har vi hatt 6 åpne avdelinger, og totalt 96 barn. Fra 1. august 2023 åpner vi to storbarnsavdelinger til og blir totalt 144 barn.

Avdelinger og bygg	Avdeling	Antall barn	Antall ansatte	Antall pedagoger
Småbarnsavdelingene Øvre bygg B	Flint	12	4	2
	Gabbro	12	4	2
	Glimmer	12	4	2
	Gneis	12	4	2
Storbarnsavdelingene Hovedbygg A	Granitt	24	4	2
	Kvarts	24	4	2
	(Marmor)	(24)	(4)	(2)
	(Skifer)	(24)	(4)	(2)

Barnehagen ligger i kort nærhet til skog og mark, og har et stort og naturlig uteområde som innbyr til lek og uteaktivitet med områder tilpasset små- og store barn. Et naturlig satsningsområde for oss er natur, vennskap og lek.

Steinerud barnehage er et miljøvennlig bygg med et spennende og innovativt arkitektonisk uttrykk. Steinerud barnehage har et hjerte for nærmiljøet, og ønsker å være et naturlig møtepunkt for familier og unge også utenfor barnehagens åpningstid.

Totalt blir vi 34 ansatte med forskjellig alder, nasjonalitet, stillingsprosent, interesser og kompetanse.

Barnehagen arbeider med realfagsprosjekt i samarbeid med USN og Naturfagssenteret. Fokuset er språk gjennom realfag. Barnehagens funksjonsansvarlige (språk, SMIL, NAMIK og IKT) i tillegg til pedagogiske ledere er barnehagens prosjektansvarlige. Sammen med styrer og assisterende styrer er de med på å formidle informasjon og inspirere de øvrige

ansatte og barn til å jobbe med realfag. Vi undrer oss over prosesser i naturen, eksperimenterer og utforsker sammen med barna med fokus på språk.

Trafikksikker barnehage skal kvalitetssikre barnehagens trafikksikkerhetsarbeid. Barnehagen har ansvar for barnas sikkerhet og vi knytter områdene i trafikksikker barnehage opp mot områdene i rammeplanen.

2. Barnehagens innhold og oppgaver

2.1 Omsorg

Alle barn blir sett og får hjelp og støtte til det de har behov for. Omsorg handler både om forholdet mellom barna og personalet og barnas omsorg for hverandre.

I Steinerud barnehage blir hvert enkelt barn sett, hørt og respektert. Personalet er anerkjennende og tilstedeværende, og ser barnas behov i hverdagen. Barna opplever et trygt personale som gir støtte til å takle med- og motgang. Vi lærer barna å ta imot omsorg og kunne gi andre omsorg. Personalet er lydhøre og tolker signaler både verbalt og non-verbalt. De lærer å håndtere utfordringer og blir kjent med egne og andres følelser.

Avdelingsmøter blir brukt til refleksjon over personalets egen og felles praksis. Vi benytter Kari Papes fargekodings skjema som verktøy for å sikre at alle barn blir sett og møtt med omsorg på avdelingen. Personalet er gode på å bygge relasjoner, og kjenner til viktigheten av forholdene mellom barn/barn, barn/voksen og voksen/voksen. Vi har som mål å stadig utvikle oss til barnas beste.

Personalet i Steinerud barnehage deler daglig opp barnegruppen i mindre grupper. I smågrupper er det mer trygghet, vennskap og gode relasjoner for barna. I smågrupper er det også lettere for personalet å se, lese og tolke barns behov og signaler. Vi tar oss tid til enkeltbarnet, og har alltid tid til trøst, klem og kos. Vi legger til rette for at barna knytter seg til personalet i sitt eget tempo.

Personalet jobber etter trygghetssirkelens prinsipper, og alle barn får utdelt en primærkontakt som følger barna gjennom tilvenningsperioden. Vi er en trygg base og sikker havn for enkeltbarn og barnegruppa som helhet. Personalet er opptatte av at alle barn skal føle omsorg, trygghet og nærhet i barnehagen. Barnehagen skal være en trygg plass for barna og foreldrene. Vi samarbeider med hjemmet om barnas behov.

Alle barn har behov for ro og hvile i løpet av dagen. I Steinerud barnehage legger vi til rette for ro og hvile ut fra barnets behov. De minste barna sover i vogn opptil flere ganger om dagen i vognrommet. De barna som ikke sover legger vi til rette for ro ved å ha rolige aktiviteter, lytte til rolig musikk, lese fortellinger for barna eller bare være helt stille. Barnas ønsker blir tatt hensyn til.

2.2 Lek - vennskap

Barn deltar i variert lek der de utvikler kompetanse og danner gode relasjoner.

I Steinerud barnehage jobber et tilstedeværende personale som støtter og engasjerer barn til samhandling gjennom lek. Lek er lystbetont og gøy, og har en egenverdi i seg selv. Dette innebærer at barna får leke ferdig, lek blir skjermet og vi lar leker stå framme for at barn kan fortsette senere.

Leken har en sentral plass i barnehagen, og vi tilrettelegger for et godt og inkluderende lekemiljø hvor barna opplever fellesskap og glede. Leken er barnehagens viktigste læringsarena. Personalet bidrar og støtter barns initiativ til samspill og bidrar til at alle har noen å leke med, får oppleve vennskap og beholde venner. Personalet er til stede i leken, er observante, veileder og motiverer. Vi setter inn tiltak rundt barn som faller utenfor lek, og hjelper disse til å komme inn i lek på en god måte. Felles erfaringer gir grobunn for lek og vennskap. Personalets rolle i leken er på barnas premisser.

Lek oppstår etter barnas interesser på tvers av alder. Ved å organisere lekemateriell, dele i mindre grupper og benytte forskjellige rom inspireres barna til ulike typer lek både ute og inne. Personalet har kunnskap om rommet som tredje pedagog, og er lydhøre for barnas interesser.

På småbarnsavdelingene har vi fokus på toddlerleken – den kroppslige leken. Personalet har kunnskap om og gjenkjenner toddlerlek i løping, hopping, skrik og latter. Vi oppmuntrer barna til å være på vennskap, aktivt ta kontakt med andre barn og danne nye relasjoner.

Hvis personalet observerer diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre har de plikt til å stoppe og følge opp hendelsene. Først og fremst jobber vi forebyggende for at dette ikke skal skje.

På alle avdelinger har vi «Ukas barn». Målet er å knytte vennskap på tvers av kjønn og alder. Ukas barn får hjelpe til med oppgaver og medvirke aktivt i samlingsstund og annet.

2.3 Danning og læring

Danning bidrar til at barna forstår felles verdier og normer som er viktige for demokratisk fellesskap. Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positiv selvforståelse. Barna opplever et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre.

Danning:

Danning handler om utvikling, læring, omsorg og sosialisering. Barna skal møtes av et tydelig og trygt personale som setter grenser, veileder og stimulerer barna til å ta egne valg og tenke selv. Personalet skal legge til rette for meningsfulle opplevelser, og de skal støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse.

For oss i Steinerud barnehage handler danning om å utvikle kunnskap, verdier og holdninger sammen gjennom dialog. Danning er en livslang prosess som skal sette barna i stand å bli selvstendige og ansvarlige. Personalet støtter det enkelte barnet i

identitetsutviklingen. Vi hjelper barna med å reflektere over ulike samspillsituasjoner og problemstillinger.

Personalet synliggjør og fremhever mangfold og ulikheter som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring. Vi støtter barna i å vise mot til å ta egne valg, være ærlige og respektere hverandre. Vi er trygge og tilstedeværende ansatte som støtter barna gjennom medgang og motgang. Ved å være barnas trygge base, bidrar vi til å bygge robusthet, «mentale muskler» og bidrar til livsmestring.

For oss i Steinerud barnehage handler inkludering og mangfold om retten til å være som man er. Alle barn skal bli møtt med respekt uansett kjønn, religion, legning, funksjonsevne og ulike samlivsformer. Dette snakker vi om med barna på en positiv måte. Vi prater om mat og barnas forskjellige behov (religiøse, kulturelle og medisinske). Barna skal få kjennskap til ulike religioner og livssyn.

Vi synliggjør mangfoldet ved å henge opp familiehus, flagg, bilder, spille av musikk og bruke konkrete fra ulike religioner, livssyn og kulturer. Vi markerer FN-dagen ved å invitere foreldrene inn i barnehagen, og de tar med mat hjemmefra.

Gjennom «Ukas barn» blir barn løftet frem, får hjelpe til med daglige gjøremål og får oppmerksomhet rundt sine gode sider.

Læring:

Steinerud barnehage er et trygt sted som legger til rette for læring. Personalet legger til rette for aktiviteter som gjør at barna føler mestring. Læringsmiljøet i barnehagen defineres ut fra kulturelle, relasjonelle og fysiske forhold i barnehagen som har betydning for barns utvikling, lek og læring, helse og trivsel. Personalet er oppmerksomme på barnas interesser og engasjement, og legger til rette for læring i ulike situasjoner. Det fysiske rommet på avdelingene er utformet etter barnas alder, utvikling og interesse.

Gjennom positive relasjoner (barn-barn og barn-voksen), et godt samarbeid med hjemmet, tydelig pedagogisk ledelse og gode organisatoriske rammer bidrar barnehagen til et godt læringsmiljø for barna. Det pedagogiske arbeidet er planlagt, slik at barna skal få oppleve mestring og progresjon ut fra eget ståsted. Aktivitetene skal stimulere barna til nysgjerrighet, undring og utforskning.

Læringen foregår i formelle (planlagte voksenstyrte aktiviteter) og uformelle situasjoner (frilek). Vi iverksetter læringsaktiviteter etter tema (lesegruppe, turgruppe, formingsgruppe og førskolegruppe). Barn lærer gjennom alt de sanser, opplever og erfarer. Ved at personalet følger opp barns nysgjerrighet og undring, lar vi barna medvirke i sin egen barnehagehverdag. Vi tar vare på de læringsmulighetene som kommer naturlig i hverdagen. I barnehagen bruker vi de ti små vennebøkene – Kanin og Pinnsvin i vårt arbeid med sosial kompetanse og «Hjerteprogrammet».

2.4 Barns medvirkning

Barnehagen ivaretar barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna får gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Barna skal erfare at det de meddeler, får innflytelse på det livet de lever. Medbestemmelse og selvbestemmelse er en del av medvirkning. Barna har rett til å delta i fellesskapet. Barna skal få mulighet til å ytre seg og bli oppfordret til å uttrykke egne ønsker, idéer og følelser. Personalet i Steinerud barnehage er sensitive, fanger opp og evner å følge barnets blikk og innspill i hverdagen. Dette gir mulighet for gode relasjoner og samtaler. Barnas innspill og ønsker tas på alvor av personalet, og vi vurderer muligheter og løsninger sammen med barna.

Barna opplever medvirkning ved at de blir sett og forstått. Vi lytter til barnas verbale og non-verbale signaler når vi planlegger tema og aktiviteter. Vi observerer barna og tar disse observasjonene med i planlegging og evaluering av det pedagogiske arbeidet.

Vi har et miljø hvor barna opplever at deres stemme er viktig. Det er trygt og naturlig for barna å uttrykke sine meninger, behov og følelser. Personalet arbeider aktivt for å tilrettelegge for barnas ønsker og behov så langt det lar seg gjøre. Vi bruker tid til å forstå de barna som bruker non-verbal kommunikasjon.

Barna er selv med på å medvirke hva «Ukas barn» skal være for den enkelte. Ukas barn praktiseres ulikt på små- og storbarnsavdelingene i samsvar med deres alder og modning.

Barna i Steinerud barnehage blir inkludert i komiteer ved ulike feiringer og markeringer i barnehagen. Deres idéer og ønsker skal bli vektlagt under planlegging og gjennomføring. I hver komité skal det minst være tre barn med.

2.5 Barnehagens digitale praksis.

Barnehagenes digitale praksis bidrar til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet støtter dette opp om barnas læringsprosesser. Det oppfylder også rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy er personalet aktive sammen med barna. Barnehagen utøver digital dømmekraft og bidrar til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.

I en fremtid vi vet lite om, vet vi at digital kompetanse er viktig. Ved å legge til rette for læring gjennom digitale verktøy får barna kjennskap til ulike digitale medier. Gjennom øving tilegner barna seg digital kunnskap og oppnår digital kompetanse. Det er svært få barn som f.eks ikke kan zoome på en iPad. De digitale mediene i Steinerud barnehage skal bidra til lek, kreativitet og læring.

Hver avdeling har en skjerm og høyttaler. Den kan kobles til via Apple tv fra iPader eller via HDMI-kabel til bærbare pc. Høyttaleren kan tilkobles fra iPad, pc og telefoner.

Alle avdelinger har hvert sitt nettbrett som kalles barnebrett. Steinerud barnehage har også Lego Education Spike, digitale mikroskop, skanner, beeBot o.l.

På barnebrettet er en katalog med pedagogiske apper som er godkjente i tråd med Lørenskog kommunes kvalitetskontroll og retningslinjer. Appene brukes sammen med ansatte. Vi bruker pedagogiske apper. Apper vi bruker er Polyino, Salaby, puslespill og memory. Barna kan søke opp informasjon, finne bilder fra tema vi arbeider med, høre på forskjellige lyder, musikk og digitale dyr i rommet.

Vi bruker også barnebrett sammen med Lego Education Spike. Formålet er å motivere og inspirere til å skape, lære, programmere og utforske de forskjellige figurenes funksjoner. Sammen er vi nysgjerrige og erverver ny kunnskap om programmering og teknikk.

Vi har en stor skjerm på fellesrommet. Vi bruker den sammen med barna til forskjellige aktiviteter. Vi lytter til lyder og musikk med høyttalerne. Barna har mulighet til å bli med å skanne og printe sammen med en voksen.

Barna bruker et digitalt mikroskop, som kobles sammen med barnebrettet, til å utforske insekter, planter og annet som interesserer barna.

De ansatte støtter og veileder barna. Dette for å bidra til grunnleggende forståelse av nettvett og digital kompetanse. De ansatte er bevisste på hvordan de digitale verktøyene brukes. Barna og voksne bruker barnebrett som et verktøy til dokumentasjon av pedagogisk arbeid.

Barnehagen har en egen funksjonsansvarlig i IKT som deltar på erfaringsamlinger og innhenter inspirasjon på tvers av barnehager.

(Styrende dokument Compilo ID 17610 IKT og barn)

2.6 Barnehagens språkmiljø

Barnehagen er bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barns utvikling. Gjennom dialog og samspill støttes barna i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen anerkjenner og verdsetter barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk.

Steinerud barnehage er en god arena for barns språkutvikling. I Steinerud møter barna personale med god kunnskap om språk og hvordan tilrettelegge for et godt språkmiljø i barnehagen. I Steinerud barnehage legger vi til rette for gode samtaler med barna og er bevisste på at alle barn deltar i verdifulle samtaler i løpet av en dag. Barna skal oppleve glede ved språk og de møter en hverdag full av språkfremmende aktiviteter. Vi leser bøker og spiller spill. Vi bytter bøker og spill på tvers av avdelinger slik at barna skal få oppleve forskjellige typer. Vi bruker rim, regler, sang og musikk som en måte å leke med språket på. Gjennom å variere aktivitetene får barna oppleve et rikt repertoar, noe som fremmer språklæringen. Vi støtter barna i deres verbale og non-verbale kommunikasjon og utvider denne.

Personalet legger til rette for en god språkarena på avdelingen. Vi setter ord på handlinger og gjenstander gjennom dagen. Personalet er bevisste voksne som støtter barna i utviklingen av grunnleggende kommunikasjonsferdigheter. Dette gjennom aktiviteter som turtaking og felles oppmerksomhet. Barna får den tiden de trenger for å respondere etter sine forutsetninger. Gjennom en god språkarena kan barn lære språk i hverdagen på en naturlig måte. I garderoben kan vi lære oss om klær, ved matbordet om mat og ute lærer vi oss om naturen. På denne måten skaper vi en naturlig arena for læring og barna får nødvendig repetisjon.

Barna deles i små grupper i løpet av dagen. Her kan barna få utfolde seg samtidig som personalet kan gi litt ekstra støtte til de barna som trenger det. Personalet fungerer som språklige rollemodeller gjennom at de er bevisste eget språkbruk og legger til rette for språkfremmende aktiviteter. Leken er en viktig arena for språkinnlæring. Gjennom lek får barna en positiv opplevelse av å bruke språk som kommunikasjonsmiddel. De erfarer at forskjellig lek krever ulik grad av språklig kommunikasjon. Sammen med bevisste voksne kan barna utforske på lekende måte.

Vi bruker tid til å forstå barna og støtter de i sin verbale og non-verbale kommunikasjon ved hjelp av konkrete, bilder (ASK), benevning, gjentakelser og tegn til tale. Vi bruker dagtavle slik at alle barn har oversikt over sin dag og innholdet i den. Dette gir barna bedre forutsigbarhet av hva som skal skje i løpet av dagen.

I samarbeid med Lørenskog kommune er det utviklet ulike språkverktøy som bidrar til barns språkutvikling. Barnehagen benytter ulike verktøy f.eks "Ord som gror - lek og lær", "Snakkepakken", språkposer, ASK og andre typer materiell.

For å støtte barns språkstimulering bruker vi blant annet verktøyet "Ord som gror" som er behjelpelig for å få kunnskap om barnets ordforråd. Vi tilrettelegger for barn med annet morsmål enn norsk ved hjelp av bildestøtte. Vi bruker digitale verktøy for at barnet skal få oppleve sang, fortellinger og ord på sitt morsmål i barnehagen. Dette fordi vi vet at et godt morsmål støtter andrespråklæringen. Vi kartlegger også barna i ASQ i løpet av barnehagetiden.

Barnehagen har egen språkansvarlig som deltar på erfaringsamlinger og innhenter inspirasjon på tvers av barnehager.

(Styrende dokument Compilo ID 5871 *Ord som gror – lek og lær*)

2.7 Barnehagens psykososiale miljø

Barnas fysiske og psykiske helse fremmes i barnehagen. Barnehagen bidrar til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og å forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp.

Barnas selvfølelse støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen legger aktivt til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap.

I Steinerud barnehage skal alle barn oppleve tilhørighet, omsorg, trygghet og nærhet. Det gir et godt grunnlag for et godt psykososialt miljø. Barna skal ha lyst til å komme til barnehagen og føle glede over å være her. De ansatte arbeider aktivt med å legge til rette for gode relasjoner mellom barna og mellom personalet og barna. Vi er tett på barna for å skape et samhold med felles erfaringer og opplevelser.

De ansatte skal forebygge, stoppe og følge opp utestengning, mobbing, diskriminering og uheldige samspillsmønstre. Barnehagen skal støtte barna i deres møte med hverdagen, der de også vil erfare motgang og måtte stå opp for seg selv. De ansatte skal støtte barna i deres utvikling gjennom å gi de verktøy slik at de selv kan løse konflikter og uenigheter.

De ansatte viser omsorg overfor barna og hverandre. De er gode rollemodeller i sin væremåte og hvordan de prater om og med barn. Vi støtter barna i deres kommunikasjon og hvordan vi er mot hverandre. Barna oppfordres til å hjelpe og støtte hverandre.

To ganger i året kartlegger vi personalets relasjoner til barnegruppen for å sikre at alle blir sett. Vi bruker egne skjemaer for dette. I tillegg kartlegger vi barnegruppens lekekompetanse. Dette gir oss verdifull informasjon i vårt videre arbeid.

De ansatte er sensitive over barns følelser og støtter dem i å sette ord på og gjenkjenne følelsene. Vi anerkjenner hvordan barna føler seg og rommer barnas følelser på en god måte. Det er lov å kjenne på følelsene sine, men det er ikke lov å agere mot andre barn. Vi jobber også med mål om at barna etter hvert skal bli bedre til å regulere følelsene og atferden sin.

Personalet deler barna i mindre grupper for å tilrettelegge for vennskap og lek på tvers av alder og kjønn. På småbarnsavdelingene arbeider vi med venne-bøkene for at skape en begynnende forståelse for sosial kompetanse.

(Styrende dokument Compilo ID 19382 – Plan for arbeid med psykososialt miljø)

2.8 Forebygging av seksuelle overgrep

Gjennom den daglige og nære kontakten med barna er barnehagen i en sentral posisjon til å observere og motta informasjon om barnas omsorg- og livssituasjon. Lørenskog kommune har utarbeidet en rutine som skal bidra til å forebygge seksuelle overgrep gjennom å skape trygge, sterke barn. Barnehagene jobber systematisk over tid for å bidra til at barn og unge får trygge og gode oppvekstforhold. Barn lærer om seksualitet, kropp og følelser og dette gir større mulighet for å kunne si ifra hvis de opplever krenkelser som for eksempel seksuelle overgrep. Barna lærer hva som er naturlig, hva som er rett og galt i forhold til egen og andres kropp, for å sette grenser for seg selv.

Personalet har deltatt på Trygghetsuken, og deltatt på foredrag fra blant annet Eli Rygg, Øyvind Kvello og Ole-Morten Glastad Nouridsen fra Stine Sofies Stiftelse. Temaene var spor etter overgrep, risikoutsatte barn, følger av vold og overgrep og sunn og usunn seksualitet blant barn.

Vi tar barnas utsagn på alvor og handler deretter. Gjennom anerkjennende og respektfulle ansatte kan barna sette grenser for seg selv og respektere andres grenser.

Skolestarterne deltar i systematiske samtalegrupper om kropp, følelser og seksualitet.

(Styrende dokument Compilo ID 12249 Rutine for å forebygge seksuelle overgrep og krenkelser)

2.9 Bærekraftig utvikling

Gjennom miljøarbeidet skal barna lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på jorden. Alle kommunale barnehager er Grønt Flagg-sertifisert. Grønt Flagg er en miljøsertifisering rettet mot barnehager og skoler. Formålet med sertifiseringen er å styrke bærekraftig utvikling gjennom miljøarbeidet.

Vi skal i 2023 arbeide for å bli godkjent Grønt Flagg-barnehage. Dette innebærer at barn og personale aktivt ser på hva vi kan gjøre for å bidra til en bærekraftig utvikling. Vi skal danne et miljøråd som består av de funksjonsansvarlige på hver avdeling, samt alle skolestarterne. Denne gruppen har som oppgave å tilse at barnehagen følger opp de planene vi lager. Etter årlig kartlegging bestemmer barnehagens miljøråd neste års tema.

Miljø og bærekraft inkluderes i barnehagens hverdag. Vi sorterer avfall i nye avfallsmoloker (rest, mat, plast, papp, glass og metall), og rydder etter oss på tur (sporfri ferdsel).

Vi skal etter hvert dyrke sesongbasert frukt og grønt i egne plantekasser. Barn og personalet blir bedre kjent med frukt, grønt og planter som man kan dyrke i Norge.

Vi er bevisste på hvor mye mat vi serverer barna av gangen for å begrense matsvinn, og evaluerer eget forbruk og søker løsninger på tvers av avdelinger.

Miljøarbeidet skaper en bevisstgjøring og en kompetanseøkning hos personalet og barn. Det bidrar til gode vaner og riktige handlinger hos barna fra de er små.

2.10 Kosthold

Lørenskog kommune har en kostholdsplan. Målet er at kostholdsplanen bidrar til variert, sunt og bærekraftig kosthold.

Vi serverer tre varmmåltider i uken, levert varmt fra leverandør. Det serveres frukt og grønt hver dag, og vi serverer melk til hovedmåltid.

Måltidet i seg selv er en pedagogisk arena hvor ansatte spiser sammen med barna, deltar i samtaler, veileder og benevner mat og utstyr. Måltidene skal være positivt ladet med rikelig tid og gode rammer. Vi veileder barna til å kjenne på egen metthetsfølelse.

Barna deltar på å forberede måltid, dekke på og rydde opp. Barna er aktive deltakere når vi baker og tilbereder annen mat i barnehagen.

(Styrende dokument Compilo ID 12337 Kostholdsplan)

2.11 Trygg i Barnehagen

Lørenskog kommune har deltatt i et forskningsprosjekt «Trygg før 3» sammen med forskere fra RBUP (Regionsenter for barn og unges psykiske helse) og BI hvor vi har samarbeidet om tiltak for å fremme barns emosjonelle, sosiale og kognitive utvikling i de daglige samspillsituasjonene i barnehagen. Resultatene fra prosjektet viser tydelig at kvaliteten på samspillet mellom ansatte og barn ble bedre gjennom Trygg før 3. De ansatte har blitt mer sensitive, blitt flinkere til å ta barnas perspektiv, til å regulere atferd på gode måter og de har blitt bedre på å støtte barnas språkutvikling, læring og utvikling.

Etter at prosjektet Trygg før 3 ble avsluttet, ønsker vi å implementere denne arbeidsmåten i alle våre barnehager. Denne satsningen kaller vi Trygg i barnehagen. Trygg i barnehagen er en kvalitetssatsing for kommunale barnehager, i tråd med målsettinger i Strategisk plan 2018 – 2026 (Kvalitet i barnehage og skole). I barnehagen skal barn oppleve stimulerende miljø som oppmuntrer til lek, læring og mestring. Arbeidet knyttet til Trygg i barnehagen er beskrevet

2.12 Trafikksikkerhet i Lørenskogbarnehagene

Barn har rett på en trygg og god oppvekst, der trafikksikkerhet inngår. Trafikksikkerhet er de voksnes ansvar, og vi er rollemodeller for den oppvoksende generasjon. Barn er trafikanter hver dag, enten som passasjer, fotgjenger og etter hvert syklist. I rammeplanen står det «Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt.» Det betyr at trafikksikkerhet blir en tydeligere del av barnehagehverdagen.

Vi bruker alltid vest når vi er i og utenfor barnehagen både voksne og barn. Alle avdelinger har hver sin farge (Flint – blå, Gabbro – lilla, Glimmer – gul, Gneis – rød, Granitt – oransj, Kwarts -grønn, Marmor – lyseblå og Skifer – rosa). Personalet har også på vest på tur og ute i barnehagen (turkis). Da er man synlig i trafikken, og det syns hvilken barnehage vi er fra, avdeling og telefonnummeret vårt.

De ansatte skriver på Teams hvor de går på tur, antall barn, hvilke ansatte og hvor lenge man beregner å være borte samt telefonnummer de kan nåes på. Vi har med førstehjelpsskrin og foreldres kontaktinformasjon, og bruker tellelister aktivt mens vi er på tur.

Vi ser og lærer i trafikken. Trafikkregler, skilt, fotgjengerfelt, fortau, gangvei og trafikkllys. Vi går sammen to og to. Barna lytter til personalet. I samarbeid med foreldrene lærer vi barna å gå sammen med sine foreldre og hvordan de skal oppføre seg på parkeringsplassen.

Hver november har vi trafikksikkerhetsmåned hvor alle avdelinger arbeider med trafikk som tema. Vi bruker «Lyset» fra Trygg trafikk i dette arbeidet.

(Veileder for Trafikksikker kommune)

(Trafikkplan ligger på Steinerud barnehages hjemmeside)

3. Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning på disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Årsplan og progresjonsplan er utgangspunktet for all planlegging av aktiviteter i barnehagen.

Alle avdelingene planlegger i en felles mal for månedsplan. Dette blir brukt til planlegging av gruppeaktiviteter hver måned.

Pedagogene har egen planleggingstid. På avdelingsmøter, personalmøter og planleggingsdager planlegger personalet sammen.

Det sendes ut månedsplan og brev en gang i måneden.
Personalet kommuniserer med foreldrene digitalt via kommunikasjonsløsningen Vigilo.

Alle barn har en egen perm hvor utvalgte opplegg blir lagt inn. Permen får de når de bytter avdeling og slutter i barnehagen.

Formell og uformell evaluering er utgangspunktet for planlegging. Evaluering viser oss hva vi må ta tak i for å bli bedre og hva vi har lykket med. Vi viderefører aktivitet og praksis som barna viser interesse for. Pedagogisk personale evaluerer måloppnåelse opp mot progresjonsplanen kvartalsvis for sin avdeling. Målene øker forholdsmessig etter alder og modenhet.

I årsplanarbeidet involveres hele personalgruppen helt fra avdelingsnivå opp til lederteam, hvor vi reflekterer over egen praksis. Hva gjør vi? Hva kan vi forbedre? Hvert år følger vi plan for årsplanarbeid for å sikre at hver avdeling reflekterer over praksis i året som har vært slik at årsplan blir oppdatert ut fra hva vi faktisk gjør og hva vi står for.

Vi tilrettelegger for barn som trenger ekstra støtte ved å ha god kommunikasjon med foreldrene om hva barnet har behov for. Vi setter av ekstra tid, deler i små grupper og har gode rutiner som alle ansatte følger.

Alle barn blir gjennom sin tid i barnehagen kartlagt med ASQ. Vi benytter oss også av egne skjemaer for å kartlegge lekekompetansen i barnegruppen og relasjonsskjemaer for personalet.

4. Samarbeid

4.1 Samarbeid hjem og barnehage

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Betegnelsene «hjemmet» og «foreldrene» omfatter også andre foresatte.

Foreldresamarbeidet skjer på individnivå, på gruppenivå og gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen har alltid barnets beste som mål.

Foreldrerådet fremmer foreldrenes fellesinteresser og bidrar til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget er et rådgivende, kontaktskapende og samordnet organ.

Å samarbeide tett med foreldrene er viktig. For små barn vil hjem og barnehage sammen utgjøre helheten i deres liv. Barnets utvikling er i stor grad knyttet til foreldrenes trivsel og deres tillit til barnehagen. Barnehagen skal møte foresatte med respekt, anerkjennelse og toleranse, og skape et samarbeid basert på tillit, respekt og god kommunikasjon.

Samarbeidet mellom hjem og barnehage foregår gjennom formelle og uformelle samtaler og møter både på individ- og gruppenivå. I den daglige kontakten skal barnehagen legge til rette for utveksling av observasjoner og vurderinger knyttet til helse, trivsel, utvikling og læring. Hver dag startes og avsluttes samarbeidet med et «Hei!» og et «Ha det» i møte med barn og foreldre.

Det avholdes to foreldremøter i året med forskjellige tema knyttet til barnehagen. Her kan foreldrene komme med innspill og medvirke til møtets innhold. Alle foreldre får tilbud om foreldresamtaler to ganger i året, vår og høst i tillegg til tilvenningssamtaler og overgangssamtaler med fokus på barnets utvikling og trivsel. Pedagogisk personale er ansvarlige for samtalene.

Foreldrerådet består av foreldrene i hele barnehagen. I det lovpålagte Samarbeidsutvalget (SU) er det to foreldrerepresentanter fra foreldrerådet som avholder SU-møter 3-4 ganger i året. Saker av viktighet skal forelegges SU. Foreldrene arbeidsutvalg (FAU) skal bidra med foreldrearrangement. Det blir en arena hvor familier blir bedre kjent, men også en mulighet for å bli bedre kjent med barnehagen og personalet. SU skal fastsette innholdet i årsplanen. Årsplan er ute til høring i foreldrerådet før godkjenning i SU.

På foreldremøtet på høsten velges representanter til SU og FAU til kommende kalenderår. I Steinerud barnehage er FAU-leder automatisk foreldrerepresentant i SU i tillegg til et medlem fra FAU. Dette stemmes frem av FAU-representantene på FAU-møte på høsten.

4.2 Overganger

For tilvenning i barnehagen følger vi Lørenskogmodellen. Lørenskogmodellen beskriver hvordan barnehagene i samarbeid med foresatte tilrettelegger for en trygg og god barnehagestart for barna. Lørenskogmodellen består av minimum 5 dager med foreldreaktiv tilvenning. Tilvenningen er organisert på en slik måte at barna får etablere en trygg relasjon til en voksen i barnehagen, før barnet skal være i barnehagen uten foresatte. Arbeidet knyttet til Lørenskog modellen og foreldreaktiv tilvenning i barnehagen, kan du lese mer om [her](#).

4.3 Tverrfaglig samarbeid i barnehagen

Barne- og ungdomsfaglige møter

Barnehagen tilbyr tverrfaglig bistand til barn og familier. Representanter fra helsestasjonen, pedagogisk psykologisk kontor (PPK), barnevernet og barnehagen representerer det tverrfaglige samarbeidssystemet, har månedlige møte i barnehagen etter fast møteplan. Det tverrfaglige samarbeidet skal ivareta barn som ikke trives, eller hvis det er bekymringer knyttet til utvikling hos barnet. Initiativ til å ta opp saker kan tas av foreldrene selv eller av barnehagepersonalet.

Vår 2023

Onsdag 1. februar kl. 12.30 – 13.30

Mandag 27. mars kl. 12.30 – 13.30

Onsdag 24. mai kl. 12.30 – 13.30

Høst 2023

Onsdag 6. september kl. 12.30 – 13.30

Onsdag 1. november kl. 12.30-13.30

Onsdag 6. desember kl. 12.30 – 13.30

(Styrende dokument Compilo: ID: 5713 Barne- og ungdomsfaglige møter)

5. Arbeidsmåter, progresjon og fagområdene hånd i hånd

Progresjonsplanene beskriver hvordan barnehagen jobber med de syv fagområdene i rammeplanen. Barnehagen ser fagområdene i sammenheng og legger til rette for arbeidsmåter som bidrar til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir muligheter for å få tilført nye erfaringer og opplevelser. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert.

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna utvikler seg, lærer og opplever fremgang. Barnehagen legger til rette for at barn i alle aldersgruppene får varierte leke- aktivitets- og læringsmuligheter.

Avdelingene er delt inn etter alder. Småbarnsavdelingene Flint, Gabbro, Glimmer og Gneis med 12 barn og storbarnsavdelingene Granitt, Kvarts, Marmor og Skifer har 24 barn.

Barna bytter avdeling formelt i august det året de fyller 3 år. Tilvenning til storbarnsavdeling starter våren samme år slik at de er trygge på den nye avdelingen og med personalet til nytt barnehageår starter.

Små- og storbarnsavdelingene er tilpasset etter barnas utvikling i henhold til størrelse på møbler og organisering av leke- og læringsmiljø.

5.1 Progresjonsplan - fagområdene

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagen, og som bidrar til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Vi ser fagområdene i sammenheng og alle fagområdene er en gjennomgående del av barnehagens innhold. Vi tar utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene oppleves som meningsfull, læringsrik og morsom del av barnas hverdag.

<https://www.lorenskog.kommune.no/Steinerud-barnehage/kvalitet-i-barnehage/lokale-planer/progresjonsplan/>